

Nummer 56

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden juli en augustus 2009 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Noord-Holland jaagt 45.000 ganzen de dood in

Noord-Hollands Dagblad, 2 juli 2009

De provincie Noord-Holland wil 45.000 ganzen doden. Een stevige beschuldiging, afkomstig van de fractie van de Partij voor de Dieren (PvdD), die volgens de provincie onterecht is. Het afschieten van ganzen die schade aan landbouwgewassen veroorzaken, wordt in het Uitvoeringskader Ganzen, aangenomen door de Provinciale Staten, genoemd als mogelijkheid. Vorig jaar veroorzaakten de

vogels voor een miljoen euro aan gewaschade. De PvdD voorziet een waanzinnige slachting omdat er maar 5200 ganzen mogen overblijven om de schade aan de landbouw binnen de door de provincie gestelde € 25.000 per jaar te houden. En dat terwijl de provincie Noord-Holland zelf het landschap geschikt heeft gemaakt voor ganzen, onder meer rond Schiphol.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in de Leeuwarder Courant van 6 en 7 juli en in de Nieuwe Oogst van 11 juli 2009.

Vogel met een imago probleem

Dagblad voor West Friesland / Noord-Hollands Dagblad, 3 juli 2009

De Aalscholver is een beruchte vogel die steeds in negatieve zin het nieuws haalt. Vissers zien de Aalscholvers als concurrenten. De visserijsector beschuldigt de Aalscholvers van het leegvissen van het IJsselmeer en eist

Een vogelsoort met een imago probleem.

Foto: Wim Smeets.

maatregelen tegen de vogels. In vele landen van Europa is de jacht op Aalscholvers weer geopend. Mennobart van Eerden, ecooloog bij Rijkswaterstaat, doet al meer dan vijftig jaar onderzoek naar Aalscholvers. Uit zijn onderzoek blijkt dat de Aalscholver bij ons bijna alleen leeft van commercieel oninteressante vissoorten. Pos vormt zeventig procent van het menu. Pos is een voedselconcurrent van de Aal. De Aal vormt minder dan één procent van het totale menu van de Aalscholver, deze is dus eigenlijk een 'Posscholver'. Alleen de Baars wordt zowel door de vissers als door de vogels gevangen. Door de intensieve visserij is de populatie van de grote roofvissen gekrompen en daardoor is de hoeveelheid kleine vissen gegroeid. De Aalscholver heeft hiervan geprofiteerd. Als de grote vissen terugkeren, daalt het aantal Aalscholvers rond het IJsselmeer. Niet de broedgelegenheid is bepalend voor het aantal Aalscholvers maar het voedselaanbod.

Een Visdiefje mee naar het werk

Leeuwarder Courant, 7 juli 2009

Op het bedrijventerrein van Wergea broedden Visdiefjes op een grinddak. Eén van de jongen was van het dak gevallen en was volledig in paniek. De Leeuwarder Paul Bos kon het niet aanzien en nam het jong mee naar huis. Omdat het jong ieder uur moest eten, nam Paul het jong mee naar zijn werk in Sneek. Hij voerde hem braaf Spierinkjes en Voorntjes, die hij in zijn geopende bek liet vallen. Toen de vogel al wat groter werd wilde Paul hem naar een dierenopvang in Utrecht brengen, want hij kon hem niet laten zwemmen.

Ganzenplaag te lijf met dode vogels of wapperende vlaggen

Trouw, 9 juli 2009

Ganzen richten veel schade aan. Afschieten mag, zeggen de provincies, behalve Drenthe. Boeren kiezen soms andere oplossingen. Op een akker langs de Linge in de buurt van Haalderen heeft een boer vier dode ganzen opgehangen. Hij wil op die manier andere ganzen verjagen voordat ze het loof van zijn suikerbieten wegvreten. De landbouworganisatie LTO vindt de verjaagmethode ouderwets en onverstandig. Het gaat om een afgelegen

akker, maar er loopt wel een fietspad langs. In Utrecht gebruiken jagers juist dode ganzen om andere te lokken en vervolgens af te schieten.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad van 10 en 15 juli en in het Algemeen Dagblad van 15 juli 2009.

Flap waarschuwt vogels voor lijnen *Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad, 10 juli 2009*

Tennet – de netbeheerder van het landelijke elektriciteitsnetwerk – wil dat er minder vogels slachtoffer worden van hoogspanningslijnen. Daarom heeft het bedrijf zogenoemde 'Bird Flight Diverters' aangebracht aan lijnen in het Groene Hart, het natuurgebied midden in de Randstad. De zwartwitte flapjes zijn een proef waarmee de zichtbaarheid van de lijnen moet worden vergroot. Het bedrijf hoopt op negentig procent minder vogelslachtoffers.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw van 10 juli en in het Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad en De Telegraaf van 15 juli 2009.

Weidevogelbeheer door boeren 'kansloos'

Leeuwarder Courant, 11 juli 2009

Agrarisch natuurbeheer als middel om vogels te redden is kansloos. Het heeft geen zin daar een groot deel van de subsidies voor weidevogelbeheer in te steken. Dit stelt vogelringstation Menork in een zienswijze over het provinciale natuurbeheerplan. Agrarische belangen en behoeften druisen té veel in tegen natuur en weidevogels. Ook natuurorganisaties als It Fryske Gea, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer slagen er niet in om in hun gebieden de weidevogelstand op peil te houden. Gebrek aan mankracht, kennis en geld wordt als oorzaak beschouwd. Economisch sterke boerenbedrijven met een compleet afwijkende doelstelling worden niet gestimuleerd met natuurgeld. Het geld moet worden ingezet in natuurterreinen met een rijke vogelpopulatie en waar herstel in potentie aanwezig is. Agrarisch natuurbeheer zou zich uitsluitend moeten richten op specifieke (biologische) bedrijven die de natuur mede als oprechte doelstelling hebben. Er

moet een duidelijke keuze worden gemaakt en dat doet de provincie niet.

Kuikens van Grauwe Kiekendief gered

Leeuwarder Courant, 11 juli 2009

Vier kuikens van de zeldzame Grauwe Kiekendief zijn door medewerkers van It Fryske Gea voor verdrinking behoed. Springtij bedreigde het nest op de kwelder van het buitendijkse Noord-Friese natuurgebied. Drie andere nesten werden wel door de zee verzwolgen. Dat maar liefst vier broedparen van de Grauwe Kiekendief zich op de kwelders hebben gevestigd, is een spectaculaire ontwikkeling in de geschiedenis van het buitendijkse natuurproject. Daarnaast broedden buitendijks een paartje Blauwe Kiekendief en een paartje Velduil. De drie soorten komen op het Friese vasteland niet broedend voor.

Ganzen gevaar, kans op botsingen met vliegtuigen groot

De Telegraaf, 12 juli 2009

Het risico op aanvaringen tussen overvliegende groepen ganzen en vliegtuigen rondom Schiphol is nog nooit zo groot geweest als nu. Het gaat dan om ganzen die naar de Haarlemmermeerpolder komen om te eten. Dat blijkt uit rapporten van de luchthaven zelf, de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de Universiteit van Wageningen. De risico's zijn eerder verbonden met overvliegende ganzen die naar land-

bouwpercelen in de Haarlemmermeerpolder komen dan met de directe aanwezigheid van ganzen op of in de directe omgeving van start- en landingsbanen. Vooral in de ochtend- en avonden in de zomermaanden, tijdens de spits op de luchthaven, is de kans op een klapper groot. De ganzen zijn dan op zoek naar voedsel zoals graszaden, graan en oogstresten.

Politie sluit snelweg af om eendjes te redden

Trouw, 16 juli 2009

De politie heeft de rijksweg A28 ter hoogte van Haren (Gr.) tijdelijk afgesloten om dertien jonge eendjes, die op de snelweg liepen, van de dood te redden. De kuikentjes werden in die tijd één voor één in een politieauto gezet. Voor moedereend kwam de hulp te laat. Zij was inmiddels overreden. De kuikentjes zijn overgedragen aan een dierenambulance.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad van 16 juli 2009.

Broedgebieden op Vlieland langer dicht

Leeuwarder Courant, 21 juli 2009

Struinen door de duinen van Vlieland zat er deze zomer niet in. Staatsbosbeheer verlengde de sluiting van de broedgebieden vanwege de aanwezigheid van Vossen op het eiland. Het duingebied is pas weer vanaf september opengesteld.

Het gevaar van botsingen tussen ganzen en vliegtuigen is groot. Foto: Wim. Smeets.

Spreeuw in nood

Metro, 22 juli 2009

Het gaat niet goed met de Spreeuw in Nederland. Het aantal vogels holt sinds de jaren negentig van de vorige eeuw hard achteruit. De belangrijkste oorzaak is de afname van sappige weilanden, waardoor de voornaamste voedselbron van de Spreeuw achteruitgaat. Resterend grasland verdroogt door klimaatverandering, lagere grondwaterstanden en maatregelen tegen overstromingen. Sovon Vogelonderzoek Nederland luidde de noodklok voor de Spreeuw in een persbericht.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad van 22 juli 2009.

Knobbelzwanen eten te veel

Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad, 23 juli 2009

Knobbelzwanen eten in de zomer zo veel waterplanten uit het Lauwersmeer in Groningen, dat er te weinig voedsel overblijft voor de Kleine Zwanen, die in de herfst met tienduizenden tegelijk in het meer neerstrijken. Ook eenden en Meerkoeten doen zich overvloedig te goed aan het watergroen. Het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) ontdekte tijdens het onderzoek ook dat het aantal Knobbelzwanen in 25 jaar tijd is verdubbeld.

Ganzenreductie

Leeuwarder Courant, 25 juli 2009

Er wordt niet meer gesproken over het vergassen van ganzen, met spreekt nu liever over het reduceren van de ganzenstand. De impact van het doden van ruim vierduizend Grauwe Ganzen is door Staatsbosbeheer op Texel zwaar onderzocht. Ze rekenden niet op massale media-aandacht en op de emotionele reacties van honderden mensen uit het hele land. De wijze van aanpak van de Grauwe Gans is nu onderwerp van een drie jaar vergende studie die door het Wageningse bureau Alterra wordt uitgevoerd. De begeleidingscommissie bestaat uit Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de provincie, de gemeente, de vogelwerkgroep van het eiland en de landbouworganisatie LTO Noord. Verplaatsingen van Grauwe Ganzen worden bekeken via de gekleurde halsbanden en het prikken van eieren

wordt bekeken. Een club van honderdvijftig mensen spoort in twee sessies tijdens het broedseizoen duizend tot twaalfhonderd nesten op, waarna er gaatjes worden geprikt in de eieren. De reproductie neemt in een jaar af met negentig procent, maar de werkelijke reductie van de stand is door deze methode niet snel merkbaar daar de ganzen tot dertig jaar oud worden.

Toekansnavel regelt temperatuur

NRC Handelsblad, 30 juli 2009

De Toekan gebruikt zijn grote snavel (de naar verhouding grootste snavel in het dierenrijk) om af te koelen. Dat heeft bioloog Glenn Tattersall aangetoond door toekansnavels te bekijken met een infraroodcamera. Door de toekansnavel loopt een netwerk van bloedvaten. Door de bloedtoevoer naar de snavel te veranderen reguleert de vogel de warmte die hij verliest. Bij gesloten toevoer van bloed is het warmteverlies 5%, als de aderen open staan is het warmteverlies bijna honderd procent. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw van 29 juli 2009.

Vogels komen en gaan

De Telegraaf, 1 augustus 2009

De Nederlandse natuur is in beweging. Soorten komen en soorten gaan. Klimaatverandering speelt een belangrijke negatieve rol, herstel van natuur en het aanleggen van corridors juist een positieve. Ook in het vogelrijk is er veel gaande. De Huismus en de Spreeuw waren ooit talrijk aanwezig maar komen in steeds kleinere aantallen voor. Daarentegen broeden Dwergsterns weer in Nederland en de Cetti's Zanger neemt explosief in aantal toe. De aanleg van vijftienvintig hectare zandplaten in het westelijke deel van het Eemmeer, vlak naast de Stichtse Brug, bracht de Dwergstern in deze omgeving terug als broedvogel. Ruim veertig jaar geleden broedde deze soort voor het laatst in de buurt van de Hollandse Brug bij Naarden. Doordat er meer rupsen van nachtvlinders te vinden zijn die in de winter in het riet overwinteren, lijkt de Cetti's Zanger explosief te zijn toegenomen. Ook het feit dat wilgen steeds vroeger bloeien en daarmee vliegende insecten aantrekken is gunstig voor deze rietvogel.

Spreeuw in nood.
Foto: Wim Smeets.

Haviken gedood in Bergeijk

Eindhovens Dagblad, 8 augustus 2009

Jonge vogels uit hun nest geschoten. Al jaren worden er dode Haviken gevonden in het bos bij Weebosch (gemeente Bergeijk). De ene keer zijn de vogels beschoten, de andere keer vergiftigd. De Algemene Inspectie Dienst en Staatsbosbeheer kunnen weinig doen. Dit jaar vond een vogelaar drie dode Haviken verstopt onder wat mos en takken. De vogels waren doodgeschoten. Vermoedelijk zijn de jonge vogels, op de rand van hun nest zittend om vlieg oefeningen te doen, van hun nest geschoten. Vaak wijst de beschuldigende vinger in de richting van jagers. Haviken jagen ook op Konijnen en Hazen en zijn daardoor concurrent van de jagers. Ze pakken meestal zieke dieren en dat is gunstig voor de natuur.

Voor het eerst in 45 jaar jonge Kerkuilen op Texel

Noord-Hollands Dagblad, 12 augustus 2009

Voor het eerst in meer dan vijfenveertig jaar heeft een paartje Kerkuilen succesvol gebroed op Texel. Er zijn vijf jongen. Het laatste succesvolle paartje broedde in 1963. Volgens de Vereniging voor Zoog-

dierkunde en Zoogdierbescherming speelt de explosieve toename van de Huissspitsmuis een belangrijke rol. In 2006 werd dit diertje er voor het eerst gesignaleerd. Nu zou het hele eiland gekolonialiseerd zijn. De Noordse Woelmuis, die hier veel voorkomt, is forser. Daar kan de Kerkuil niet zo veel mee. Het is belangrijk om te weten of de jongen uilen op Texel blijven. De tijd zal het leren.

Exxon betaalt 7.000 dollar per dode vogel

NRC Handelsblad, 14 augustus 2009

De Amerikaanse oliemaatschappij Exxon Mobil heeft schuld bekend aan de dood van in totaal ongeveer vijftientig beschermde trekvogels in vijf verschillende staten. Onder de Amerikaanse vogelbeschermingswet uit 1918 is dit een federaal misdrijf. Exxon trof een schikking met de Amerikaanse federale justitie en betaalt 600.000 USD. Het gehele bedrag zal door de federale autoriteiten geïnvesteerd worden in de bescherming van watervogels en hun leefgebieden in de vijf betrokken staten Colorado, Texas, Kansas, Oklahoma en Wyoming. Het bedrijf zegt al tweeënehalf miljoen dollar te hebben geïnvesteerd in een betere afscherming van zijn bedrijfsterreinen.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.

Betaling abonnementsgeld 2010

In dit nummer vindt u, zoals gebruikelijk, de acceptgirokaart voor het betalen van het abonnementsgeld voor 2010. Voor een abonnement in Nederland betaalt u slechts € 13,50.

Indien u in het buitenland woont betaalt u € 22,70. Bent u lid van een van de organisaties, die regelmatig worden vermeld op de achterkant van *het Vogeljaar* dan krijgt u 50 eurocent korting.

Wij stellen het zeer op prijs, als u het abonnementsgeld zo snel mogelijk overmaakt. Wij hebben geen bedrag op de acceptgirokaart ingevuld, dus als u ons weer extra wilt steunen kunt u dus een ander bedrag invullen. Vele abonnees maken meer geld over, hiervoor zijn we deze abonnees zeer erkentelijk.

Indien u het abonnementsgeld overmaakt door middel van elektronisch bankieren, wilt u dan uw adres erbij vermelden?

U doet ons overigens ook een plezier als u een nieuw abonnee voor ons werft. Nieuwe abonnees ontvangen na betaling de Vogelkalender ter waarde van € 8,50 gratis thuis.

■ Wim Werkman

